

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
Інстытут журналістыкі
Факультэт журналістыкі
Кафедра тэорыі і метадалогіі журналістыкі

ЧАПЛЕВА
Вікторыя Юр'еўна

МІЖРЭЛІГІЙНЫ ДЫЯЛОГ У БЕЛАРУСКІХ МЕДЫЯ

Магістарская дысертацыя

Спецыяльнасць “Журналістыка”

Навуковы кіраўнік: Л. П. Саянкова-Мяльніцкая
кандыдат філалагічных
наук , дацэнт

Допушчана да абароны
«___» _____ 2018 г.

Заг. кафедрай тэорыі і метадалогіі журналістыкі
_____ А.В. Патрэбін
Кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Мінск, 2018

ЗМЕСТ

ПЕРАЛІК УМОЎНЫХ АБАЗНАЧЭННЯЎ, СІМВАЛАЎ І ТЭРМІНАЎ	3
АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ	4
ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ.....	4
SUMMARY OF MASTER PAPER	5
УВОДЗІНЫ	Ошибка! Закладка не определена.
ГЛАВА 1 ТЭАРЭТЫЧНЫЯ АСНОВЫ І КАНЦЭПЦЫІ ДЫЯЛОГУ. МІЖКАНФЕСІЙНЫ І МІЖРЭЛІГІЙНЫ ДЫЯЛОГ	Ошибка! Закладка не определена.
1.1 Да пытання аб паняццях «дыялагізм», «дыялог» ..	Ошибка! Закладка не определена.
1.2 Дыялагізм як катэгорыя ў філасофіі Фердынанда Ебнера.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.3 Дыялагізм Марціна Бубера	Ошибка! Закладка не определена.
1.4 Дыялагізм па Міхаілу Бахціну і Ўладзіміру Біблеру .	Ошибка! Закладка не определена.
1.5 Міжканфесійны і міжрэлігійны дыялог	Ошибка! Закладка не определена.
1.5.1 Экуменізм як з’ява	Ошибка! Закладка не определена.
1.5.2 Азначэнні міжканфесійнага і міжрэлігійнага дыялогу	Ошибка! Закладка не определена.
ГЛАВА 2 РЭЛІГІЯ І СМІ: ПОШУК ДЫЯЛОГУ	Ошибка! Закладка не определена.
2.1 Дакументы і прававыя акты, якія рэгуляюць дзейнасць рэлігійных арганізацый у Беларусі	Ошибка! Закладка не определена.
2.2 Рэлігійная супольнасць Беларусі.....	Ошибка! Закладка не определена.
2.3 Рэлігійныя стэрэатыпы ў журналісцкіх публікацыях	Ошибка! Закладка не определена.
2.3.1 «Секта» як часта ўжывальнае азначэнне ў матэрыялах на рэлігійную тэматыку.....	Ошибка! Закладка не определена.
2.4 Складнікі, якія дэструктыўна ўплываюць на міжрэлігійны дыялог у медыя	Ошибка! Закладка не определена.
2.5 Мас-медыя як прастора для дыялогу	Ошибка! Закладка не определена.
ГЛАВА 3 РЭЛІГІЯ І СМІ: ПРАКТЫЧНЫЯ СТРАТЭГІІ	Ошибка! Закладка не определена.
3.1 Крытэрыі аналізу дыскурсаў.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.2 Тэматычна-жанравы дыяпазон публікацый на рэлігійную тэму ў газете «СБ. Беларусь сегодня»	Ошибка! Закладка не определена.

3.3 Міжканфесійная разнастайнасць ў «Народнай газеце»	Ошибка!
Закладка не определена.	
3.4 Наяўнасць міжрэлігійнасці ў літаратурна-мастацкім часопісе «Маладось».....	Ошибка! Закладка не определена.
ЗАКЛЮЧЭННЕ	Ошибка! Закладка не определена.
СПІС ВЫКАРЫСТАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ	Ошибка! Закладка не определена.

ПЕРАЛІК УМОЎНЫХ АБАЗНАЧЭННЯЎ, СІМВАЛАЎ І ТЭРМІНАЎ

- БГКЦ – Беларуская Грэка-Каталіцкая Царква;
БПЦ – Беларуская Праваслаўная Царква;
БРКЦ – Беларускі Рыма-Каталіцкі Касцёл;
КА – кантэнт-аналіз;
КДА – крытычны дыскурс-аналіз;
Клерыкалізм – арганізацыя царкоўнага жыцця, якая прадугледжвае панаванне кліра – прафесійнага духавенства;
Міф – алегорыя ў асобах, якая ўвайшла ў павер’е;
«НГ» – «Народная Газета»;
РБ – Рэспубліка Беларусь;
РПЦ – Руская Праваслаўная Царква;
СБ – «Советская Белоруссия»;
Секулярызацыя – працэс зніжэння ролі рэлігіі ў свядомасці людзей і жыцці грамадства;
СМІ – сродкі масавай інфармацыі;
ХВЕ – хрысціяне веры Евангельскай;
ХПЕ – хрысціяне поўнага Евангелля
ЦС – «Царкоўнае Слова»
ЧК – Чыровны Касцёл
Экуменізм – рэлігійных рух, які прадугледжвае камунікацыю хрысціянскіх канфесій, не гледзячы на дагматычныя адрозненні.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

Аб'ём магістарскай дысертацыі – 62 с.; колькасць выкарыстаных крыніц – 45; колькасць табліц – 10.

Ключавыя словы: СМІ, МІЖРЭЛІГІЙНЫ ДЫЯЛОГ, МІЖКАНФЕСІЙНЫ ДЫЯЛОГ, ЭКУМЕНІЗМ, МІФАЛАГІЗАЦЫЯ, РЭЛІГІЙНАЯ ЖУРНАЛІСТЫКА, СТЭРЭАТЫП, ШТОТЫДНЁВІК «НАРОДНЫЯ ГАЗЕТА», «СБ. БЕЛАРУСЬ СЕГОДНЯ», ЧАСОПІС «МАЛАДОСЦЬ».

Аб'ект даследавання – міжрэлігійны дыялог у беларускіх медыя.

Прадмет даследавання – змястоўны дыкурс і тэндэнцыі развіцця міжканфесійнага дыялогу ў беларускай медыяпрасторы.

Мэта даследавання – выявіць асноўныя тэндэнцыі міжрэлігійнага дыялогу ў медыйнай сферы.

Навізна даследавання: упершыню была зроблена спроба прааналізаваць міжрэлігійны дыялог у медыйнай сферы Беларусі. Былі выяўлены тэндэнцыі міжрэлігійнага дыялогу ў беларускіх медыях.

Пры напісанні работы былі вызначаны ўдзельнікі міжрэлігійнага дыялогу ў медыя. Імі з'яўляюцца: прадстаўнікі розных канфесій, якія фігуруюць у дыкурсах, і чытачы (вернікі, атэісты і агностыкі). Выданні, якія спрычыняюцца да міжрэлігійнага дыялогу, робяць гэта ў два спосабы: друкуюць матэрыялы пра дзейнасць розных рэлігійных дэнамінацый і даюць магчымасць выказаць сваю думку наконт той ці іншай падзеі святарам розных канфесій. Былі выяўлены складнікі, неабходныя для таго, каб міжрэлігійны дыялог адбываўся ў медыя. Журналісты мусяць пераводзіць царкоўныя тэрміны на агульнаразумелую мову, не дзяліць чытачоў на «сваіх» і «чужых», пазбягаць выкарыстання стэрэатыпаў у дачыненні да рэлігійных канфесій, дэміфалагізаваць факты, не выкарыстоўваць лексіку, якая мае негатыўную афарбоўку.

Выяўленне тэндэнцый міжрэлігійнага дыялогу ў медыйнай сферы мае як **тэарэтычнае, так і практычнае значэнне**. Яно дапаможа развіць напрамак рэлігійнай журналістыкі ў Беларусі і выпрацаваць прынцыпы і правіла для тых журналістаў, якія асвятляюць канфесійную тэматыку ў СМІ.

Магістарская работа складаецца з рэферата, уводзін, трох глаў, заключэння і спісу выкарыстанай літаратуры. Праца выканана самастойна.

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Объем магистерской диссертации – 62 с .; количество использованных источников – 45; количество таблиц – 10.

Ключевые слова: СМИ, МЕЖРЕЛИГИОЗНЫЙ ДИАЛОГ, МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНЫЙ ДИАЛОГ, ЭКУМЕНИЗМ, МИФОЛОГИЗАЦИЯ, РЕЛИГИОЗНАЯ ЖУРНАЛИСТИКА, СТЕРЕОТИПЫ, ЕЖЕНЕДЕЛЬНИК «НАРОДНАЯ ГАЗЕТА», «СБ. БЕЛАРУСЬ СЕГОДНЯ», ЖУРНАЛ»МАЛАДОСЦЬ».

Объект исследования – межрелигиозный диалог в белорусских медиа.

Предмет исследования – содержательный дискурс и тенденции развития межконфессионального диалога в белорусском медиапространстве.

Цель исследования – выявить основные тенденции межрелигиозного диалога в медийной сфере.

Новизна исследования: впервые была сделана попытка проанализировать межрелигиозный диалог в медийной сфере Беларуси. Были выявлены тенденции межрелигиозного диалога в белорусских СМИ.

При написании работы были определены участники межрелигиозного диалога в медиа. Ими являются: представители разных конфессий, которые фигурируют в дискурсах, и читатели (верующие, атеисты и агностики). Издания, которые причастны к межрелигиозному диалогу, делают это в два способа: печатают материалы о деятельности различных религиозных деноминаций и дают возможность высказывать свое мнение по поводу того или иного события священникам различных конфессий. Были выявлены составляющие, необходимые для того, чтобы межрелигиозный диалог фигурировал в медиа. Журналисты должны переводить церковные термины на общепонятный язык, не делить читателей на «своих» и «чужих», избегать использования стереотипов в отношении религиозных конфессий, демифологизировать факты, не использовать лексику, которая имеет негативную окраску.

Выявление тенденций межрелигиозного диалога в медийной сфере имеет **как теоретическое, так и практическое значение**. Оно поможет развить направление религиозной журналистики в Беларуси и выработать принципы и правила для тех журналистов, которые освещают конфессиональную тематику в СМИ.

Магистерская работа состоит из реферата, введения, трех глав, заключения и списка использованной литературы. Работа выполнена самостоятельно.

SUMMARY OF MASTER PAPER

The volume of the master's thesis – is 62 pages; the number of sources used – 45; the number of tables is 10.

Key words: MASS MEDIA, INTERRELIGIOUS DIALOGUE, INTERCONFESSIONAL DIALOGUE, ECUMENISM, MYTHOLOGIZATION, RELIGIOUS JOURNALISM, STEREOTYPES, WEEKLY NEWSPAPER «NARODNAJA GAZETA», «SB. BELARUS SIEGODNIA», MAGAZINE «MALADOSC'».

The object of the research is interreligious dialogue in Belarusian media.

The subject of the study is a meaningful discourse and tendencies in the development of interconfessional dialogue in the Belarusian media space.

The objective of the study is to reveal the main tendencies of interreligious dialogue in the media sphere.

The novelty of the study: for the first time an attempt was made to analyze interreligious dialogue in the media sphere of Belarus. Tendencies of interreligious dialogue in the Belarusian media were revealed.

When writing the work, participants in the interreligious dialogue in the media were identified. They are: representatives of different denominations, which appear in discourses, and readers (believers, atheists and agnostics). The publications that are involved in the interreligious dialogue do this in two ways: they publish materials about the activities of various religious denominations and give the opportunity to express their opinion on this or that event to the priests of different faiths. The components necessary for interreligious dialogue to appear in the media were identified. Journalists should translate church terms into comprehensible languages, do not divide readers into «their» and «outsiders», avoid using stereotypes about religious denominations, demythologize facts, and not use vocabulary that is negative in color.

The identification of trends in interreligious dialogue in the media sphere has **both theoretical and practical significance**. It will help develop the direction of religious journalism in Belarus and develop principles and rules for those journalists who cover religious topics in the media.

The master's work consists of an abstract, an introduction, three chapters, a conclusion and a list of used literature. The work was done independently.